Eïn Aya

Enseignement n°139 - Traité Brakhot - Chapitre 1

(ברכות י.): "לסוף יהב לי' ברתי' נפק מני' מנשה ורבשקה. יומא חדא ארכבינהו אכתפי' לאמטויינהו לבי מדרשא, אמר חד מנייהו חזי רישא דאבא למטוי בי' גלדאני, וח"א חזי רישא דאבא לקרובי עליו קרובנא לע"ז, חבטינהו בארעא, מנשה חיה ורבשקה מת, וקרי עלי' "וכלי כליו רעים" כו'.".

בהיותו דואג על התכונות הפנימיות שלו, שבבאם אל בניו יהפכו להרע, כאשר הכיר ברוה"ק. והנה הרשעה תוכל להיות, או בהפלגה לדרוש רק דאגת ההוה לבדה באופן שפל ומגונה, או לבקש הקיום וההעמדה הרוחנית הנצחית לאומה באופן רע ונלוז. ע"כ אמר, אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך דנפקי בני דמעלי, שאולי מוכן לפעול בצאתו לפועל להרע, הוא רק הכח הנפשי הדואג בהוה. אבל בהתקבץ עמדו ג"כ הכח הדואג לנצחיות, יוטב ענינו, עד שיהי' אפשר שיהיו להבנים בקיבוצם תכונות טובות ראויות למלוכה בצדק. אמנם פעלו שני הכוחות על הבנים. נפיק מני' מנשה ורבשקה. בהיות הבנים בעלי תכונות רעות כ"א לפי ענינו המיוחד לו, השתדל הרבה להכשירם ללמדם תורה ומוסר ודרך תבונות בכל עז. כדחז"ל במ"א "וכי חזקי' לכל העולם כולו למד תורה ולמנשה בנו לא למד", וזה יובן בארכבינהו אכתפי' לבי מדרשא. אבל תכונותיהם הרעות התגברו למעלה מכל תועלת של לימוד והדרכה. אבל נפלגו. חד אמר (לפי הנראה הוא רבשקה) חזי רישיא דאבא למיטוי בי' גלדנא, כלומר כשרונו של אביו שמשים להנהיג את העם בדרך

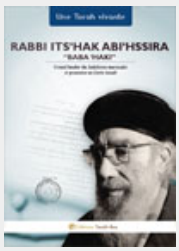

Rabbi Its'hak Abi'hssira, "Baba 'Haki"

Biographie incontournable de l'un des leaders du Judaïsme marocain et pionnier-fondateur en Erets Israël.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

תבונות, להשכילם בתורה ובמדות טובות, לא הי' כ"ז נחשב למאומה בעיני הבן ממר הלזה. והוא אמר שראוי להנהיג המלוכה רק להשיג תאות החושים הזמניים באופן היותר פחות ונבזה בעיני כל בעל נפש. מובן הדבר שבעצמו פנה לו נתיב לפרוק מעליו עול מוסר יראת ד' ודרך ארץ, ופנה אל השוללות וכל תאוה נמבזה. וחד אמר חזי רישא דאבא לקרובי עלי' קרבנא לע"ז. הוא הכיר שצריך ג"כ תעודה מוסרית לעם, אבל לא זאת התעודה שחזקי' עמל עלי', שהיא תורת ד' המנשאת את האדם למעלה ראש, כ"א להתמכר לרוחניות של ע"ז שהיא אינה דורשת מן האדם מעלות רוח רבה, והולכת יחד עם כל התאות כולם. חבטינהו אארעא, בהיותו רואה שהדרכתו להם הוא ללא תועלת, ובהוסיפם דעת יוסיפו רעה והשחתה, הניחם על טבעם להתנהג כבחירתם. מנשה חי'. שעכ"פ היה בו איזה רעיון מוסרי אע"פ שהושחת, מ"מ כיון שיש איזה מאור שכלי, הוא ראוי להתקיים, מפני שהרי הוא לא ישחית עכ"פ את הגוף בתאותיו המשולחות, כי הכיר שעכ"פ למען התמדת הגוף דרוש הנהגה רוחנית במקצת עכ"פ. ועוד כיון שעכ"פ יש לו איזה

מטרה ומקום למחשבה שכלית, יבא יום ויבשיל שכלו ויכיר כי אבד דרך וישוב, כאשר כן הי' אצל מנשה. אבל רבשקה, שהיתה תכונתו גשמית כולה, בלא שום צירוף מוסרי, מת. כי נחלשו כוחותיו הגופנים ונהרסו משיטופו בתאותיו הרעות מאין מעצור. והיתה ברבשקה התגברות כח ההוה בדרך רעה בולטת. והתגברות כח הנצחיות פעלה על מנשה , להיות עכ"פ מצרף רגש ורעיון שכלי להוללותיו. ודין גרמא לו, שעכ"פ התקיים במלכות, ויצא ממנו חוטר וזרע מושל, וגם בעצמו שב אל ד׳. והיתה עצת ד' למזג כח הנבואה עם כח המלוכה, וזוהי חכמתו של הקב"ה, שבצדק נתפלא ונאמר "מי כה חכם ומי יודע פשר

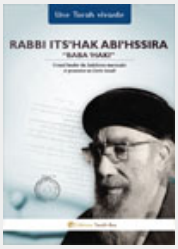

Rabbi Its'hak Abi'hssira, "Baba 'Haki"

Biographie incontournable de l'un des leaders du Judaïsme marocain et pionnier-fondateur en Erets Israël.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

דבר". ועל רבשקה קרא בצדק, "וכלי כליו רעים". הכלי לא יכיר כ"א עצמו, וכן השטוף בתאות החושים אינו מכיר כ"א עצמו, כי אין בחושים כ"א ההרגשה, וההרגשה לא תעבור לזולתו, אבל מי שיש בו איזה שכליות, בשכל מכיר הוא ג"כ את זולתו, וא"א להיות כילי גמור. אבל הכלי כליו רעים, כי א"א שיתקיים ג"כ לעצמו, והקיום הנצחי בא מהשכל שמכיר את זולתו ג"כ, ככלל הרמב"ם במו"נכי אין בחוש כלל ואין בשכל פרטי, ע"כ ירגיש ג"כ בזולתו ויתחבר עמו ויועילהו, ומזה תוצאות אל הקיום הנצחי, "וצדקה תציל ממות", "ונדיב נדיבות יעץ והוא על נדיבות יקום"ויתקיים לנצח. והנה בלטה תכונת המלוכה לרע ברבשקה, ולא הי' לו קיום. ותכונת הנבואה עכ"פ בדאגתה [] אף בטעות, שזהו שורש יצרא דע"ז, במנשה. ומזה נצמחה ישועה ואחרית ותקוה, כד' הכוזרי שמסתתר הלב לפעמים בקליפה, אבל אח"כ יהי' יוצא מן הכח אל הפועל. כעין האבות שנצרפו הרבה עד שיצאו הם מהוריהם הטועים, צרופים ומלובנים, ראויים לאור ד' והשגחתו, לתורת אמת לקרא בשם ד'.

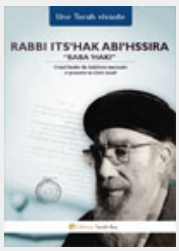

Rabbi Its'hak Abi'hssira, "Baba 'Haki"

Biographie incontournable de l'un des leaders du Judaïsme marocain et pionnier-fondateur en Erets Israël.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions